

Sygn. akt VII U 2564/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Protokolant: st.sekr.sądowy Małgorzata Wronkowska

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy B. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze do pracy

na skutek odwołania B. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 3 sierpnia 2012 r. nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 2564/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03 sierpnia 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu B. T. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu na podstawie art. 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 Nr 167, poz. 1322 ze zm).

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony B. T..

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując w pełni stanowisko przedstawione w zaskarżonej decyzji. Nadto wskazał, iż komisja lekarska orzeczeniem z dnia 31.07.2012r. nie stwierdziła u wnioskodawcy częściowej ani całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu do, którego doszło w dniu 13.05.1987r.

Pismem procesowym z dnia 26.10.2012r. wnioskodawca podtrzymał odwołanie od decyzji z 03.08.2012r. i wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu co najmniej częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Nadto wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych z zakresu neurologii, ortopedii i psychiatrii. W uzasadnieniu wskazał, iż od wielu lat cierpi na schorzenia somatyczne związane z wypadkiem doznany przed laty podczas drogi

powrotnej do domu a także cierpi na uraz głowy doznany podczas pracy. Wnioskodawca podniósł, iż niezależnie od tego cierpi na chorobę układu krążenia postępującą wraz z wiekiem.

(pismo z 26.10.2012r. dnia k. 14-15 akt)

Sąd ustalił i zważył co następuje :

Wnioskodawca był zatrudniony w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w G. na stanowisku kierowcy. W dniu 13 maja 1987r. w drodze z pracy do domu został napadnięty, stracił przytomność, zdarzenie to zostało uznane za wypadek przy pracy tj. wypadek w drodze z pracy do domu.

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 25 sierpnia 1989r. zmienił decyzję organu rentowego dnia 13 czerwca 1989r. i przyznał wnioskodawcy prawo do renty przewidzianej dla trzeciej grupy inwalidzkiej w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu od 7 sierpnia 1989r.

(dowód: wyrok z dnia 25.08.1989r. k. 56 akt rentowych)

Następnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją dnia 04.10.1989r. przyznał wnioskodawcy prawo do renty inwalidzkiej III grupy z tytułu wypadku w drodze z pracy, wykonując tym samym wyrok Sądu z dnia 25 sierpnia 1989r.

(dowód: decyzja z dnia 04.10.1989r. k. 32-33 akt rentowych)

Kolejną decyzją z dnia w 30 stycznia 1998r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem na stałe od dnia 01.12.1997r.

(dowód: decyzja z dnia 30.01.1998r. k. 118-119 akt rentowych)

Następnie decyzją z dnia 24 stycznia 2000r. przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres do 31.12.2001r.

Kolejną decyzją z dnia 24.01.2002r. przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem od 01.01.2002r. do 31.01.2003r. Na skutek wniesionego odwołania Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 26.11.2002r. zmienił zaskarżoną decyzją i przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy od dnia 01.01.2002r. do 19.06.2006r.

Następnie decyzją z dnia 17.01.2003r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem do dnia 30.06.2006r. Kolejnymi decyzjami z pozwany przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.07.2006r. do 19.06.2011r.

Decyzją z dnia 17.06.2008r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 01.10.2007r.

(dowód: decyzja z dnia 24.01.2000r. k. 165-166 akt rentowych, decyzja z dnia 24.01.2002r. k. 181-182 akt rentowych, wyrok Sądu Okręgowego z dnia 26.11.2002r. k. 194 akt rentowych, decyzja z dnia 17.01.2003r. k. 210-211 akt rentowych, decyzja z dnia 29.09.2006r. k. 235-236 akt rentowych, decyzja z dnia 17.06.2008r. k. 266-267 akt rentowych, decyzja z dnia 17.06.2008r. k. 268-269 akt rentowych)

Następnie, wnioskodawca w dniu 09.05.2011r. złożył wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Decyzją z dnia 10.07.2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2012r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił odwołanie w sprawie.

(dowód: wniosek z dnia 09.05.2011r., decyzja z dnia 10.07.2011r. k. 124 akt rentowych, wyrok Sądu Okręgowego z dnia 31.01.2012r. akta sprawy VIII U 1660/11)

W dniu 01 czerwca 2012r. wnioskodawca złożył w organie rentowym kolejny wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. Został skierowany na badania przed lekarzem orzecznikiem, który orzeczeniem z dnia 28 czerwca 2012r. orzekł, iż wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu, rozpoznając u niego stan po urazie głowy w dniu 12.05.1987r., organiczne zaburzenia osobowości miernie nasilone, zamiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i stawów obwodowych z okresowym zespołem bólowym, nadciśnienie tętnicze, otyłość. Na skutek wniesionego sprzeciwu wnioskodawca został skierowany na badanie przed Komisją Lekarską, która nie stwierdziła niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy, rozpoznając tożsamo jak lekarz orzecznik.

Dowód:

- akta rentowe: wniosek k. 132-133, orzeczenie lekarza orzecznika z dnia 28.06.2012r. k. 137, orzeczenie komisji lekarskiej z dnia 31.07.2012r. k. 139
- dokumentacja lekarska w tym opinia lekarza orzecznika k. 141, sprzeciw k. 143, opinia komisji lekarskiej k.145.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 03.08.2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ubezpieczonemu B. T. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy.

Dowód : decyzja ZUS z dnia 03.08.2012r. k. 140 akt ubezpieczeniowych.

Sąd dopuścił zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego dowód z opinii biegłych sądowych w tym neurologa –rehabilitanta, psychiatry i ortopedy.

Powołani w sprawie biegli rozpoznali u wnioskodawcy następujące schorzenia w tym: organiczne zaburzenia osobowości i nastroju miernie nasilone, pourazowe bóle i zawroty głowy bez ogniskowego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego - następstwo wypadku w drodze z pracy do domu w 1987r., zmiany zwyrodnieniowe układu kostno-stawowego, nadciśnienie tętnicze, otyłość, stan po stłuczeniu głowy w 1987r., zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa.

Na podstawie jednorazowego badania sądowo-psychiatrycznego przeprowadzonego w warunkach ambulatoryjnych oraz po analizie akt sprawy wraz z dokumentacją medyczną biegły sądowy psychiatra wskazał, iż B. T., mimo istnienia u niego powyżej rozpoznanych zaburzeń psychicznych nie jest osobą niezdolną do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu. Biegły przychylił się do opinii organu rentowego. W uzasadnieniu opinii wskazał na brak pogorszenia stanu zdrowia wnioskodawcy w stosunku do badania do sprawy VIII U 1660/11, z wyjątkiem tego, że badany w trakcie obecnego badania nie symulował i nie agrawał głębokich zaburzeń pamięci. Wyjaśnił, iż u uczestnika postępowania przez wiele lat rozpoznawano pourazowe otępienne i psychoorganiczne zaburzenia o znacznym nasileniu, których biegły nie potwierdził tak w badaniu w roku 2011 jak i w chwili obecnej. Biegły wskazał, iż w latach orzekania przez organ rentowy wieloletniej niezdolności do pracy nie potwierdzono pourazowego uszkodzenia OUN oraz jego ewidentnych skutków w zakresie psychiki. Biegły zwrócił uwagę, że w dokumentacji dotyczącej leczenia psychiatrycznego, tak szpitalnego jak i ambulatoryjnego uczestnika postępowania rozpoznawano zaburzenia nastroju, gdy tymczasem podczas orzekania w ZUS rozpoznawano nasilone objawy otępienne, jednocześnie nie weryfikując tego rozpoznania przez badanie psychologiczne. Podkreślił, iż na przemian rozpoznawano w kolejnych latach u uczestnika postępowania otępienie lub jego brak, co jest niemożliwe i świadczy o tym, że orzeczenia organ rentowy wydawał pochopnie, na podstawie mało wiarygodnej dokumentacji medycznej dostarczanej przez ubezpieczonego. Biegły utrzymał wszystkie swoje ustalenia, rozpoznanie i wnioski z badania w roku 2011r. Wskazał, iż aktualnie rozpoznawane organiczne zaburzenia osobowości z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi i chwiejnością afektywną, bez cech otępienia nie dają podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy w związku z wypadkiem. Biegły wskazał, iż w czasie badania sądowo-psychiatrycznego w dniu 12 grudnia 2011 roku uczestnik postępowania prymitywnie agrawował głębokie zaburzenia pamięci, co potwierdza rozpoznanie a podobne zachowania w okresie minionym mogły sugerować występowanie otępienia, a nie zaburzeń osobowości, jakimi są w istocie. Nie stwierdził niezdolności

do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy. Wskazał na brak przesłanek wskazujących, iż aktualny stan psychiczny jest skutkiem wypadku i pourazowego uszkodzenia OUN. Podał, iż niski poziom intelektu, prymitywna osobowość wieloletnie nadciśnienie tętnicze, naturalne procesy starzenia się organizmu są przyczyną aktualnie rozpoznawanych zaburzeń psychoorganicznych. Wyjaśnił, iż nie zostało potwierdzone pourazowe uszkodzenie OUN na skutek domniemanego urazu głowy z długotrwałą utratą przytomności w roku 1987.

(dowód: opinia sądowno lekarska biegłego psychiatry k. 30-34 akt)

Na podstawie osobiście przeprowadzonego badania neurologicznego, po szczegółowej analizie dokumentacji lekarskiej zawartej w aktach sprawy i dokumentacji lekarskiej ZUS oraz dostarczonej do wglądu w czasie badania sądowno-lekarskiego biegła sądowa neurolog stwierdziła, że wnioskodawca nie jest częściowo ani całkowicie niezdolny do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu w dniu 12.05.1987r. Nie stwierdziła pogorszenia stanu neurologicznego, w porównaniu ze stanem neurologicznym zawartym w opinii sądowno-lekarskiej z dnia 09.11.2011r. W uzasadnieniu opinii podała, iż badaniem neurologicznym nie stwierdza **ogniskowego uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego**. Przebyty uraz głowy w drodze z pracy do domu nie doprowadził do trwałych następstw neurologicznych. Utrzymują się subiektywnie odczuwane bóle i zawroty głowy, które wiązane są przyczynowo z przebyłym urazem głowy w 1987r., jednak dolegliwości te mają charakter czynnościowy. Podała, iż po szczegółowej diagnostyce neurologicznej wykluczono rozpoznanie padaczki pourazowej a badaniem EEG mózgu rejestruje się prawidłową czynność bioelektryczną mózgu, bez czynności napadowej. Wnioskodawca nie był i nie jest leczony lekami przeciwpadaczkowymi. Nie był i nie jest częściowo ani całkowicie niezdolny do pracy z przyczyn neurologicznych, z powodu następstw wypadku w drodze z pracy do domu w 1987r.

(dowód opinia sądowno – lekarska biegłej neurolog k. 40-41 akt)

Po przeprowadzeniu badania klinicznego, ocenie dokumentacji medycznej w tym radiologicznej, oraz analizie całości akt sprawy biegły sądowy ortopeda stwierdził, iż wnioskodawca jest osobą zdolną do pracy. W uzasadnieniu opinii wskazał, iż zmiany zwyrodnieniowo - dyskopatyczne kręgosłupa nie są istotnie zaawansowane w badaniach radiologicznych, a w badaniu klinicznym nie skutkują istotnymi ograniczeniami ruchomości kręgosłupa, a zwłaszcza nie skutkują neurologicznymi, patologicznymi objawami z jego strony. Zmiany zwyrodnieniowo - dyskopatyczne kręgosłupa nie mają jakiegokolwiek związku przyczynowo - skutkowego z wypadkiem w drodze z pracy w 1987r., a są naturalnym procesem „zużywania” tkanek i narządów w procesie starzenia się każdego organizmu. Wskazał, iż w ostatnim okresie czasu, nie nastąpiła u wnioskodawcy istotna progresja zmian zwyrodnieniowych w obrębie kręgosłupa.

(dowód opinia sądowno – lekarska biegłego ortopedy k. 44-45 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu rentowego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu. W poczet materiału dowodowego Sąd dopuścił także akta sprawy tut. Sądu o sygn. VIII U 1660/11.

W ocenie Sądu, opinie sądowno – lekarskie biegłych sądowych neurologa, ortopedy i psychiatry wydane w niniejszej sprawie zasługiwały w pełni na uwzględnienie. Opinie sporządzona przez biegłych są rzetelne, a ich wnioski logiczne i prawidłowo uzasadnione, nawzajem ze sobą korespondują i są zbieżne. Opinie zostały wydane przez lekarzy – specjalistów z dziedzin medycyny adekwatnych do wskazywanych przez ubezpieczonego schorzeń i są miarodajnym oraz rzetelnym środkiem dowodowym. Sąd w pełni podziela ich ustalenia i wnioski. Opinie zostały wydane przez biegłych po dokonaniu oględzin i badaniu ubezpieczonego, analizie przedłożonej przez niego dokumentacji medycznej i w oparciu o wyniki badań znajdujące się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostały opisane stwierdzone u ubezpieczonego schorzenia i ich wpływ na jego zdolność do pracy.

W ocenie Sądu, biegli w sposób wyczerpujący i przekonywująco wskazali, dlaczego nie uznają obecnie wnioskodawcy za niezdolnego do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu, a Sąd nie widzi jakichkolwiek podstaw do podważenia ich opinii.

Biorąc pod uwagę powyższe wskazać należy, iż odwołanie wnioskodawcy B. T. nie jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy wypadkowej, z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. Przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, stosownie do treści art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej, ustalenia jej wysokości oraz jej wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

W myśl zaś art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: jest niezdolny do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie zaś z treścią art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować całkowitą lub częściową utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokujące odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

W niniejszej sprawie wnioskodawca domagał się przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu, do którego to zdarzenia doszło w dniu 13 maja 1987r. Okolicznościami niekwestionowanymi w sprawie było to, że zdarzenie z dnia 13 maja 1987r. zostało uznane za wypadek w drodze z pracy do domu a także, iż w związku z powyższym wnioskodawca miał przyznane prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem od dnia 01.01.2002r. do 19.06.2006r. oraz prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności w związku z wypadkiem w okresie od 01.07.2006r. do 19.06.2011r.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było to czy ubezpieczony jest obecnie całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem z dnia 13. 05.1987r. od dnia złożenia wniosku tj. od dnia 01.06.2012r. Poza sporem były pozostałe przesłanki niezbędne do uzyskania prawa do renty, określone w powołanych wyżej przepisach.

Nie budziło wątpliwości w sprawie, że ubezpieczony cierpi na schorzenia wskazane w opiniach biegłych. Jednakże to nie fakt występowania konkretnych schorzeń, a jedynie stopień ich zaawansowania, może powodować niezdolność do pracy. Ponadto musi powstać związek przyczynowo – skutkowy pomiędzy zdarzeniem uznanym za wypadek przy pracy, czy też zrównanym z nim wypadkiem w drodze z pracy a przyczyną niezdolności do pracy. W przedmiotowej sprawie niezdolność do pracy musi być ściśle związana z skutkiem urazu, którego wnioskodawca doznał w dniu 13.05.1987r.

Należy wskazać przy tym, iż subiektywna ocena stanu zdrowia ubezpieczonego i jego przekonanie, że jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem w drodze z pracy do domu, nie może zastąpić oceny dokonanej przez wysokiej klasy

specjalistów, którzy w przekonujący sposób uzasadnili swoje stanowisko (vide: wyrok SN z dnia 22. stycznia 1998r. II UKN 466/97 OSNAP 1999/1/25).

Należy zauważyć, iż biegli neurolog, ortopeda i psychiatra w sposób zgodny stwierdzili, iż ubezpieczony nie jest obecnie niezdolny do pracy w związku z wypadkiem, do którego doszło w dniu 13.05.1987r.

Podkreślenia także wymaga, iż wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wnosił zastrzeżeń do opinii biegłych a także nie stawiał się na termin rozprawy w dniu 03.04.2013r., bezpośrednio poprzedzając wydanie wyroku w przedmiotowej sprawie.

Z uwagi na powyższe Sąd przyjął w sprawie za podstawę rozstrzygnięcia powyższe opinie, podzielając ich wnioski, co do tego, że stan zdrowia ubezpiezonego nie powoduje obecnie zarówno całkowitej ani częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem.

W tym miejscu zauważyć również należy, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd – który nie posiada wiadomości specjalnych – tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich ocen.

Sąd uznał, zatem, stosownie do opinii ww. biegłych i rozpoznanych przez nie schorzeń, a w szczególności mając na uwadze kompetencję ograniczoną w zasadzie do możliwości opiniowania stanu zdrowia ubezpiezonego zgodnie z zakresem posiadanej specjalizacji, iż bez wątplenia stanowisko biegłych wyrażone w opiniach przemawia za brakiem podstaw do uznania wnioskodawcy za częściowo lub całkowicie niezdolnego do pracy w związku z wypadkiem.

W konkluzji, Sąd na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego uznał, iż odwołujący się nie jest niezdolny do pracy w związku z wypadkiem, a tym samym nie spełnia warunków do przyznania prawa do świadczenia rentowego z tego tytułu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art.477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz cytowanych wyżej przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar – Zapolska